

Обществена поръчка с предмет:
РАЗРАБОТВАНЕ НА НАЦИОНАЛНА ПРИОРИТЕТНА РАМКА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА НАТУРА 2000, ЗА
МНОГОГОДИШНАТА ФИНАНСОВА РАМКА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 г.

3. Техническа спецификация

3.1. Обхват на поръчката

Дейност 1: Преглед на наличната информация.

България разработи своята първа НПРД за периода 2014-2027 г.¹ Мерките от Рамката бяха заложи в програмите за финансиране и в националния бюджет.

Към момента тече процес на актуализиране на НПРД 2014-2020 г., което се извършва в рамките на изпълнение на обществена поръчка от друг изпълнител. При актуализацията се прави преглед на напредъка в изпълнението на НПРД 2014-2020 г., който ще обхваща изпълнението на програмите за финансиране и постигнатите стойности на индикаторите, заложи в Системата за мониторинг, докладване и актуализация на НПРД за същия период.

На следващо място, актуализацията ще се базира на Документ за целите на Natura 2000, който се изготвя чрез прилагане на Четиристепенен подход за определяне на целите на Natura 2000, включващ следните нива:

✓ *Първо ниво консервационни цели* – определят се на ниво биогеографски район и на национално ниво (за видовете птици). Съгласно чл. 17 на Директивата за местообитанията и чл. 12 на Директива за птиците, на всеки шест години, държавите членки трябва да предоставят на Европейската комисия оценка на състоянието на местообитанията и видовете по тези директиви, на биогеографско ниво (Директива за местообитанията) и национално ниво (Директива за птиците). Последният доклад за периода 2007 – 2012 бе предоставен на Европейската комисия през 2013 г. Следващият доклад за периода 2013 – 2018 трябва да бъде представен през 2019 г. Първото ниво консервационни цели се базира на информацията от докладите по чл. 17 на Директива за местообитанията и чл. 12 на Директива за птиците;

✓ *Второ ниво консервационни цели* – определят се на ниво мрежата Natura 2000. Второто ниво консервационни цели разглежда приноса на мрежата Natura 2000 за поддържане или възстановяване на благоприятно природозащитно състояние на целевите обекти, на биогеографско ниво, или на добро състояние на популациите от птици на национално ниво. Второто ниво консервационни цели трябва да се концентрира върху количествени (територия, популация) и качествени (географско покритие, покритие на

¹ <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>

подтипове/подвидове) цели, необходими за постигане на целите за опазване на целевите обекти на първо ниво (биогеографско или на национално членка);

✓ *Трето ниво консервационни цели* – определят се на ниво защитена зона. Третото ниво консервационни цели е на ниво защитена зона. То позволява да се определят онези защитени зони, където прилагането на консервационни мерки за даден целеви обект би дало най-добри резултати по отношение на подобряване на природозащитното му състояние. Обикновено това са зоните, в които се намират най-представителните находища на съответния целеви обект, с потенциал за постигане на необходимите подобрения. Определянето на консервационните цели на третото (зоново) ниво позволява усилията да бъдат насочени към онези защитени зони, където подобряването на природозащитното състояние на даден целеви обект ще допринесе в най-голяма степен за постигане на консервационните цели на първо (биогеографско) ниво и второ (мрежа Natura 2000) ниво. Зоналното ниво е това, на което природозащитните цели по отношение на различните целеви обекти в зоната, следва да бъдат хармонизирани и на което евентуалните несъответствия или конфликти следва да намерят своето решение;

✓ *Четвърто ниво консервационни цели* – определят се на ниво конкретни територии от защитената зона (находища), където съответният вид или тип природно местообитание е разпространен. В повечето случаи защитените зони от мрежата Natura 2000 обхващат редица конкретни находища на типове природни местообитания (единични участъци, полигони) или видове (местни популации, местообитания на видове). Четвъртото ниво консервационни цели е насочено именно към тези участъци от защитената зона. По тази причина, целите трябва да отчитат локалното състояние на целевите обекти. На базата на анализ на съществуващото състояние, в сравнение с желаната степен на съхраненост на целевия обект на конкретната територия, могат да се предложат и необходимите консервационни мерки към отделните му находища.

Целите по първите три нива ще бъдат включени в Документа за целите на Natura 2000, а целите на четвърто ниво – в плановете за управление на мрежата Natura 2000.

Целите ще бъдат определени поотделно за всеки целеви обект.

В рамките на настоящата дейност, избраният изпълнител следва да направи преглед на актуализираната НПРД, със специфичен фокус върху определените цели, доколкото изпълнението на мерките, които следва да бъдат включени в НПРД 2021-2027 г. трябва да доведе до постигане на тези цели. Възложителят ще предостави на избрания изпълнител Документа за целите на Natura 2000 и актуализираната НПРД 2014-2020 г.

В допълнение, избраният Изпълнител следва да извърши преглед на докладите по чл. 17 на Директива за местообитанията и чл. 12 на Директива за птиците.

Дейност 2: Разработване на НПРД 2021 – 2027 г.

Новият формат на РПД е предназначен да осигурява надеждна информация относно приоритетните потребности от финансиране във връзка с „Натура 2000“, така че да бъдат включени в съответните инструменти на ЕС за финансиране съгласно следващата многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. За тази цел в НРПД е необходимо ниво на разбивка на финансовите нужди, която да даде възможност за ефективно разпределяне на финансирането за „Натура 2000“ по линия на съответните фондове на ЕС за МФР за периода 2021—2027 г. Предвид тази цел, в НРПД също така се отчита опитът, придобит досега от държавите членки и регионите в ЕС във връзка с МФР за периода 2014—2020 г.

Важен елемент от новия формат на НРПД е изискваната разбивка в широкообхватни екосистемни категории на мерките за опазване и възстановяване, свързани с „Натура 2000“ и с екологосъобразната инфраструктура. Предложената екосистемна типология от 8 класа до голяма степен е основана на типологията MAES (картографиране и оценка на екосистемите и техните услуги), която бе създадена като концептуална основа за общоевропейска оценка на екосистемите². На уебсайта на Европейската агенция за околна среда е налична за сваляне всеобхватна база данни, в която отделните видове и типове местообитания от значение за ЕС са разпределени в екосистемите по MAES³. Препоръчва се разпределянето на мерките и разходите към определени видове екосистеми като цяло да следва тази типология.

Представянето на приоритетните мерки и разходите по новата НРПД изисква да се прави разграничение между текущи и еднократни разходи. Докато текущите разходи обикновено са свързани с повтарящи се мерки, които трябва да се продължават в дългосрочен план (например разходи за персонал за управлението на обекти, годишни плащания на земеделски стопани за агроекологични мерки за пасища и др.), еднократните разходи обикновено са свързани с еднократни действия, като например проекти за възстановяване на местообитания, големи инфраструктурни инвестиции, закупуване на стоки за дълготрайна употреба и др. Правилното разпределяне на разходите в съответната категория („текущи“ спрямо „еднократни“) ще бъде от изключително значение за правилното разпределяне на мерките по различните фондове на ЕС.

На последно място, приоритетните мерки по НРПД ще допринесат не само към специфичните цели на директивите на ЕС в областта на околната среда, но и ще осигурят важни социално-икономически и свързани с екосистемните услуги ползи за обществото. Примерите за такива ползи могат да включват смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него или други екосистемни услуги, например свързани с

² <https://biodiversity.europa.eu/maes>

³ Връзки на видове и на типове местообитания с екосистемите по MAES <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/linkages-of-species-and-habitat#tab-european-data>

туризъм и култура. Комисията вече представи преглед на ползите от екосистемните услуги, свързани с „Натура 2000“⁴.

Този аспект следва да се изтъква, където е възможно, за да се популяризират и оповестяват широкообхватните ползи за обществото от финансирането в областта на околната среда и биологичното разнообразие.

На базата на прегледа на наличната информация и по-конкретно въз основа на целите, определени в Документа за целите на Натура 2000, избраният изпълнител следва да разработи всички секции от новата НПРД, съгласно указанията на ЕК⁵. Новият формат на НПРД е представен и в *Приложение 1* към настоящата Техническа спецификация.

Важно условие при формулиране на мерките на НПРД е връзката с целите, заложиени в Документа за целите на Натура 2000, така че изпълнението на мерките да осигури постигането на заложените цели. В този смисъл, следва да бъде направена ясна връзка между мерките и конкретните цели, към които те са насочени. Доколкото целите са обвързани и с бъдещите регионални планове за управление на Натура 2000, то и мерките следва да са определени индикативно за всеки един регионален план. Те ще бъдат прецизирани допълнително в процеса на разработване на тези планове. Мерките, чието прилагане е предвидено на национално ниво и обхващат територията на цялата мрежа, следва да присъстват в пакета на всеки регионален план, доколкото е приложимо. Информация относно разпределението на целите по регионални планове ще бъде представена от Възложителя.

В процеса на разработване на НПРД 2021-2027 г., избраният изпълнител следва да провежда текущи работни срещи с Възложителя, с цел представяне на междинните резултати по отделните части на документа. Коментарите и препоръките на Възложителя следва да бъдат отчетени при разработването на отделните части.

Дейност 3: Обсъждане и съгласуване на НПРД 2021-2027 г.

Обсъждането и съгласуването на НПРД 2021-2027 г. следва да има два аспекта:

- ✓ Обсъждане и съгласуване на мерките, които ще бъдат заложиени в Рамката;
- ✓ Обсъждане и съгласуване на бюджета и източника на финансиране за изпълнението на заложените мерки.

За целта, избраният изпълнител следва да организира и проведе следните срещи и консултации:

⁴ <http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/financing/>

⁵ http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/financing/index_en.htm

✓ Минимум 1 среща и/или консултация със заинтересованите страни, които се очаква да бъдат част от Националния консултативен съвет към министъра на околната среда и водите, съгласно новия подход за управление на Натура 2000;

✓ Минимум 1 среща и/или консултация с управляващите органи на програмите за финансиране.

Срещи и консултации със заинтересованите страни, които се очаква да бъдат част от Националния консултативен съвет към министъра на околната среда и водите, съгласно новия подход за управление на Натура 2000

Посочените заинтересовани страни са идентифицирани в новия подход за управление на екологичната мрежа, както следва: централни органи на изпълнителната власт, имащи отношение към управление на територии и акватории в Натура 2000, Национално сдружение на общините в Република България, областните управители, регионалните инспекции по околната среда и водите, браншови, работодателски и други секторни организации, организации на собственици или ползватели на земи или ресурси в Натура 2000, национални неправителствени природозащитни организации, научни организации.

Избраният изпълнител следва да организира и проведе работна/и среща/и с тези заинтересовани страни, с цел представяне и обсъждане на разработените мерки.

Срещи и консултации с управляващите органи на програмите за финансиране

В процеса на разработване на НПРД 2021-2027 г., следва да бъде определено от къде ще се осигури бюджета за изпълнението на планираните мерки. Съществена част от този бюджет следва да бъде заложен в програмите за финансиране. В тази връзка и за да се осигури навременно включване на мерките в програмните документи за новия финансов период, избраният изпълнител следва да проведе срещи с управляващите органи на различните програми за финансиране.

Всички срещи по Дейност 3 следва да бъдат документирани с протоколи, в които да са представени взетите решения.

Важно е да се отбележи, че към момента на разработване на НПРД все още няма да има пълна яснота относно това дали мерките, планирани по различни програми за финансиране ще бъдат включени във финалните програмни документи. Процесът на програмиране по отделните програми ще продължи да тече и е вероятно да настъпят промени, които следва да бъдат адресирани във финалната версия на НПРД, което ще бъде предмет на Дейност 4.

Поради тази причина НПРД ще бъде одобрявана на два етапа:

✓ След приключване на Дейност 3 – първа работна версия на НПРД, която да бъде внесена в ЕК;

✓ След приключване на Дейност 4 – финална НПРД, след приемане на регламентите на Европейския парламент и Съвета относно финансирането за периода 2021-2027 г. В допълнение, следва да бъдат отразени коментарите и препоръките от бележките на ЕК по внесената първа работна версия на НПРД.

Дейност 4: Финализиране на НПРД.

След приемане на регламентите на Европейския парламент и Съвета относно финансирането за периода 2021-2027 г., НПРД 2021-2027 г. следва да бъде финализирана, като се нанесат необходимите промени, свързани с изискванията на регламентите. При необходимост, избраният Изпълнител следва да проведе допълнителни срещи с управляващите органи на съответните програми за финансиране.

Като част от процеса на финализиране на НПРД 2021-2027 г., избраният Изпълнител следва да разработи система за мониторинг, докладване и актуализация на Рамката. Такава система е разработена за НПРД 2014-2020 г. и нейната структура следва да се запази⁶. Индикаторите и тяхната стойност следва да бъдат актуализирани. Настоящите стойности на индикаторите ще бъдат предоставени от Възложителя.

3.2. Специфични изисквания

Изпълнението на дейностите по обществената поръчка следва да се осъществява в съответствие с приложимото европейско и национално законодателство и релевантните указания на ЕК в областта на Натура 2000.

При изпълнението на дейност 2: Разработване на НПРД 2021-2027 г., изпълнителят следва да се съобрази с насоките на ЕК за попълване на отделните секции на НПРД, както следва:

А. Въведение

А.1 Общо въведение

Съдържанието на този раздел от РПД не следва да бъде променяно.

А.2 Структура на сегашния формат на РПД

Съдържанието на този раздел от РПД не следва да бъде променяно.

А.3 Въведение към конкретната РПД на [държава членка на национално и/или регионално равнище]

РПД се представят от националните органи. Не е нужно обаче една РПД да обхваща всички административни региони на държавите членки. Поради тази причина следва да

⁶ <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>

представите сбито описание на географския обхват на РПД.

Освен това тук следва да представите всякаква друга информация, за която считате, че е полезно да бъде представена. Това може да включва например:

- ✓ информация относно административната структура и организация на управлението на „Натура 2000“ в съответната държава членка и/или регион/и
- ✓ информация относно националните/регионалните органи, участващи в изготвянето на настоящата РПД;
- ✓ всички процеси на консултация със заинтересованите страни, свързани с изготвянето на РПД, както и резултатите от тях;
- ✓ описание на съществуващите национални или регионални стратегии във връзка с екологосъобразната инфраструктура;
- ✓ информация относно конкретни предизвикателства при изготвянето на РПД.

Б. Резюме на приоритетните потребности от финансиране за периода 2021—2027 г.

В този раздел от РПД се представя резюме на всички потребности от финансиране за периода 2021—2027 г. Стойностите следва да бъдат основани на сбора от потребностите от финансиране, посочени в раздел Д от настоящата РПД.

В. Актуално състояние на мрежата „Натура 2000“

В.1. Статистика за зоните от мрежата „Натура 2000“

Представете кратко описание на настоящия напредък по отношение на подбора на обекти и изграждането на мрежата „Натура 2000“ в държавата членка или региона/ите, предмет на настоящата РПД. Мрежата счита ли се за напълно изградена или все още е необходимо да се установят и предложат допълнителни обекти?

Представете всички съответни статистически данни за зоните от мрежата в таблицата в този раздел.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако се очакват програми за финансиране от ЕС на регионално равнище по следващата МФР.

В.2. Карта на мрежата „Натура 2000“ в [съответната държава членка или регион/и]

В този раздел следва да представите карта на мрежата „Натура 2000“, която показва местоположението и обхвата на обектите, обозначени съгласно директивите на ЕС за птиците и за местообитанията. Ако са налични, на тази или на отделна карта следва да бъдат посочени и местоположението и обхватът на евентуалната регионална

мрежа от екологосъобразна инфраструктура (ЕИ), при условие че тази мрежа е предвидена да допринася за съгласуваността на „Натура 2000“.

Г. Финансиране от ЕС и национално финансиране на мрежата „Натура 2000“ в периода 2014—2020 г.

В таблиците в този раздел следва да посочите финансирането от значение за „Натура 2000“ в периода 2014—2020 г. от различни фондове на ЕС и национални източници.

Ако не е било осигурено финансиране за конкретна мярка или разходна категория, моля, оставете полето празно.

Ако не са налични точни данни относно финансирането (по-специално във връзка с непряко финансиране, т.е. по мерки или проекти, които не са насочени основно към „Натура 2000“, но осигуряват съпътстващи ползи за опазването на околната среда), представете приблизителни стойности, например като използвате процентни стойности. Документите с насоки относно определянето и критериите за разходи в областта на биологичното разнообразие в ЕС, разработени за Европейската комисия⁷, осигуряват методическия контекст за този анализ. Във всеки случай посочете как е изчислена сумата в раздела за коментари.

По отделните мерки или разходни категории посочете само частта, която е от значение за „Натура 2000“ (например по М10 „Мерки за агроекология и климат“ следва да извлечете и обедините само подмерките и действията, които са от значение за „Натура 2000“).

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако за МФР за периода 2021—2027 г. се очаква подаване на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Представете следната информация за отделните фондове на ЕС:

✓ ЕЗФРСР:

- общо предвидени понастоящем средства за отделните мерки (участие на ЕС и национално съфинансиране);

- предвидени понастоящем средства за мерки от значение за „Натура 2000“ (например по М10 „Мерки за агроекология и климат“ следва да извлечете и обедините само подмерките и действията, които са от значение за „Натура 2000“). Ако не е било осигурено финансиране за конкретна мярка или разходна категория, моля, оставете полето празно;

⁷ http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/financing_en.htm

- настоящи разходи за мерки от значение за „Натура 2000“ (участие на ЕС и национално съфинансиране);

- информация относно целесъобразността на мярката за запазване и възстановяване на обекти по „Натура 2000“ (до каква степен тези мерки са пригодени към нуждите на „Натура 2000“; до каква степен е било възможно да се осигури финансиране за „Натура 2000“ по тези мерки; ако са извършени промени в равнищата на предвидените средства след приемането на програмите, представете информация относно тяхното естество и обосновка); посочете как опитът, придобит от прилагането на тези мерки, би могъл да бъде от полза за програмиране на средствата в рамките на следващата МФР.

✓ ЕФРР/КФ:

- общо предвидени понастоящем средства за разходни категории 85 и 86 (участие на ЕС и национално съфинансиране);

- разходи за категории 85 и 86 (участие на ЕС и национално съфинансиране);

- предвидени средства и разходи за други мерки от значение за „Натура 2000“ само до степеня, до която допринасят за запазването и възстановяването на обекти по „Натура 2000“ (например категория 87 „Адаптиране към изменението на климата“ или категория 88 „Предотвратяване на рискове“);

- информация относно целесъобразността на мярката за запазване и възстановяване на обекти по „Натура 2000“ (до каква степен тези мерки са пригодени към нуждите на „Натура 2000“; до каква степен е било възможно да се осигури финансиране за „Натура 2000“ по тези мерки; ако са извършени промени в равнищата на предвидените средства след приемането на програмите, представете информация относно тяхното естество и обосновка); посочете как опитът, придобит от прилагането на тези мерки, би могъл да бъде от полза за програмиране на средствата в рамките на следващата МФР.

✓ ЕФМДР:

Разпределянето на средства по ОП на ЕФМДР се извършва на равнището на приоритетите на ЕС. Съществуват шест приоритета, два от които са от особено значение за „Натура 2000“: 1) насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите, и 2) насърчаване на устойчиви в екологично отношение, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури, характеризиращи се с ефективно използване на ресурсите. Наред с другото, тези приоритети се изпълняват чрез стремеж към постигане на следните специфични цели:

1б) опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и на водните

екосистеми и приоритети;

2в) опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури, и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите.

Тези цели се изпълняват посредством конкретни мерки, някои от които са от значение за „Натура 2000“ (по-специално изброените в членове 40, 44 и 54).

Посочете мерките, с които се допринася за запазването и възстановяването на обекти по „Натура 2000“, както и финансирането, предвидено за тези мерки. Представете информация относно целесъобразността на мярката за запазване и възстановяване на обекти по „Натура 2000“ (до каква степен тези мерки са пригодени към нуждите на „Натура 2000“; до каква степен е било възможно да се осигури финансиране за „Натура 2000“ по тези мерки; ако са извършени промени в равнищата на предвидените средства след приемането на програмите, представете информация относно тяхното естество и обосновка); посочете как опитът, придобит от прилагането на тези мерки, би могъл да бъде от полза за програмиране на средствата в рамките на следващата МФР.

✓ LIFE:

Посочете съфинансираните в рамките на настоящата МФР проекти по инструмента LIFE, с които се допринася за запазването и възстановяването на обекти по „Натура 2000“, както и финансирането, предвидено за тези проекти. Обяснете как опитът, придобит от прилагането на тези проекти, би могъл да бъде от полза за програмиране на средствата в рамките на следващата МФР.

✓ Други фондове на ЕС, включително Interreg:

Ако е целесъобразно, представете информация относно други фондове на ЕС, които допринасят за запазването и възстановяването на обекти по „Натура 2000“, за биологичното разнообразие в по-широк план, включително защитени видове, представляващи интерес за ЕС, и за екологосъобразната инфраструктура.

Друго национално финансиране за мрежата „Натура 2000“, екологосъобразна инфраструктура и опазване на видове в периода 2014—2020 г.:

Представете информация относно националното финансиране за мрежата „Натура 2000“, екологосъобразна инфраструктура и опазване на видове, различно от националното съфинансиране, разпределено във връзка с фондовете на ЕС.

Д. Приоритетни мерки и потребности от финансиране за периода 2021—2027 г.

Забележка относно степенуването по приоритети на мерки, свързани с обекти по „Натура 2000“: с оглед на разпоредбите на член 6, параграф 2 от Директивата за местообитанията, т.е. задължението да се предотврати влошаването на състоянието

на местообитанията, се очаква всички потребности от финансиране за тези мерки за управление, които се изискват с цел избягване на влошаването на състоянието на видовете и местообитанията в рамките на обектите, да бъдат посочени като приоритети във всички РПД. Това важи по-специално за всички свързани с „Натура 2000“ мерки, насочени към видове и местообитания, които изискват активни мерки за селскостопанско управление (например „агроекологични мерки“).

Следва да бъдат определени допълнителни приоритетни мерки с цел постигане на измерими подобрения в природозащитния статус на видовете и местообитанията, които понастоящем са с неблагоприятен природозащитен статус. Като се отчита, че в директивите на ЕС в областта на околната среда не се предвиждат допълнителни насоки за степенуване по приоритети, националните или регионалните органи сами трябва да преценят кои мерки, свързани с подобрения, трябва да бъдат приоритетни за периода на следващата МФР.

Забележка относно разпределянето на потребности от финансиране към финансови инструменти на ЕС: разпределянето на потребностите от финансиране към определени програми на ЕС ще стане възможно едва след като бъде определена архитектурата на бъдещата МФР във връзка със структурата на отделните фондове. Поради това в РДП ще могат надеждно да се определят конкретните бъдещи програми на ЕС, от които се търси съфинансиране, едва когато станат известни техният обхват и правила за финансиране. Дотогава съответната колона (относно разпределянето на потребностите от финансиране към финансови инструменти) в таблиците, в които се посочват приоритетните мерки и разходите за тях, следва да остане празна.

Д.1. Хоризонтални мерки и административни разходи, свързани с „Натура 2000“

Д.1.1. Определяне на обекти и планиране на управлението

Настоящ статус и постигнат досега напредък по отношение на определяне и обозначаване на обекти и планиране на управлението (ситуация към ДД/ММ/ГГ)

Представете обобщено описание на процеса, довел до законовото обозначение на обекта, определянето на целите за опазване на равнище обект и определянето на мерки за опазване и възстановяване на равнище обект. Приключен ли е този процес или все още се извършва? Актуализират ли се редовно целите и мерките? Колко подробни и конкретни са целите и мерките за опазване на равнище обект? Какъв е статусът във връзка с целите и мерките? и др.

В таблицата в този раздел следва да представите най-актуалните статистически данни относно мрежата от обекти по „Натура 2000“ по отношение на постигнатия напредък по законовото обозначение на обектите (SAC), определянето на мерки за опазване и на мерки за опазване на равнище обект в рамките на плановете за управление или равностойни документи.

Необходими допълнителни мерки

Опишете всички допълнителни мерки (както продължаване на съществуващи мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за подпомагане на обозначаването на обекти по „Натура 2000“ и на установяването или актуализирането на целите и мерките за опазване на равнище обект.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за степенуване по приоритети на мерките.

(Като алтернатива може да посочите, че всички мерки в този конкретен раздел се считат за приоритетни)

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблицата в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати

Посочете очакваното въздействие (не трябва да се бърка с описанието на самите мерки) от пълното осъществяване на изброените приоритетни мерки.

Д.1.2. Управление на обекти и комуникация със заинтересованите страни

Настоящ статус и постигнат досега напредък по отношение на управлението на обекти и на комуникацията със заинтересованите страни

Опишете актуалната ситуация (към средата на 2018 г.) по отношение на управлението на мрежата от обекти по „Натура 2000“ и комуникацията със съответните заинтересовани страни. Ако е целесъобразно, опишете всички съществуващи комуникационни стратегии или подходи за насърчаване на участието на заинтересовани страни, включително посредством използването на модерни комуникационни технологии.

Необходими допълнителни мерки

Опишете всички допълнителни мерки (както продължаване на съществуващи мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за гарантиране на ефективно управление на обектите и комуникация със заинтересованите страни.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за степенуване по приоритети на мерките.

(Като алтернатива може да посочите, че всички мерки в този конкретен раздел се считат за приоритетни)

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблицата в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати

Посочете очакваното въздействие (не трябва да се бърка с описанието на самите мерки) от пълното осъществяване на изброените приоритетни мерки.

Д.1.3. Мониторинг и докладване

Настоящ статус и постигнат досега напредък по отношение на мониторинга и докладването

Опишете актуалната ситуация (към средата на 2018 г.) по отношение на спазването на изискванията за мониторинг и докладване, включително мониторинг и докладване на равнище обект, мониторинг и докладване съгласно член 17 от Директивата за местообитанията, член 12 от Директивата за птиците и др.

Необходими допълнителни мерки

Опишете всички допълнителни мерки (както продължаване на съществуващи

мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за гарантиране на спазването на изискванията за мониторинг и докладване съгласно директивите на ЕС в областта на околната среда.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за степенуване по приоритети на мерките.

(Като алтернатива може да посочите, че всички мерки в този конкретен раздел се считат за приоритетни)

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблицата в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати

Посочете очакваното въздействие (не трябва да се бърка с описанието на самите мерки) от пълното осъществяване на изброените приоритетни мерки.

Д.1.4. Оставащи пропуски в знанията и потребности от научни изследвания

Настоящ статус

Опишете актуалната ситуация (към средата на 2018 г.) по отношение на използваните знания за прилагане на директивите на ЕС в областта на околната среда и за изграждане на „Натура 2000“.

Необходими допълнителни мерки

Опишете всички допълнителни мерки (както продължаване на съществуващи мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за отстраняване на оставащите пропуски в знанията.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за степенуване по приоритети на мерките.

(Като алтернатива може да посочите, че всички мерки в този конкретен раздел се считат за приоритетни)

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблицата в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати

Посочете очакваното въздействие (не трябва да се бърка с описанието на самите мерки) от пълното осъществяване на изброените приоритетни мерки.

Д.1.5. Мерки за комуникация и повишаване на осведомеността, образование и достъп на посетители във връзка с „Натура 2000“

Настоящ статус

Опишете актуалната ситуация (към средата на 2018 г.) по отношение на свързаните с „Натура 2000“ общи мерки за комуникация и повишаване на осведомеността, образование, достъп на посетители и др.

Необходими допълнителни мерки

Опишете всички допълнителни мерки (както продължаване на съществуващи мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за свързаните с „Натура 2000“ общи мерки за комуникация и повишаване на осведомеността, образование, достъп на посетители и др.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за степенуване по приоритети на мерките.

(Като алтернатива може да посочите, че всички мерки в този конкретен раздел се считат за приоритетни)

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблицата в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати

Посочете очакваното въздействие (не трябва да се бърка с описанието на самите мерки) от пълното осъществяване на изброените приоритетни мерки.

Д.1.6. Препратки (за хоризонтални мерки и административни разходи, свързани с „Натура 2000“)

Представете списък с основни препратки (по възможност с хиперлинкове) в подкрепа на горепосочената информация относно актуалната ситуация, допълнителните нужди, степенуването по приоритети, прогнозите разходи и очакваните резултати.

Д.2 Свързани с обекти мерки за запазване и възстановяване в рамките на „Натура 2000“ и извън нея

Забележка относно равнището на подробност на информацията, която трябва да бъде представена в РПД: при представяне на поисканата информация относно актуалната ситуация, необходимите допълнителни мерки, степенуване по приоритетите и изброяването на приоритетните мерки, на изготвящите РПД национални/регионални органи се препоръчва да представят информацията в достатъчно обобщен вид, така че РПД да не стане твърде дълъг документ⁸. Опростяване може да се постигне например чрез групиране на мерките и финансовите нужди за няколко типа местообитания и видове в „кълъстери от мерки“ със сходни

⁸ По-подробна документация относно приоритетните мерки и разходите за тях може да бъде добавена под формата на приложения към РПД.

видове изисквания за управление и сходни цени на хектар. При създаването на такива клъстери следва да се внимава да се предостави най-подходящата информация за региона, който ще бъде обхванат от мярката.

Забележка относно разпределянето на типове местообитания, видове, приоритетни мерки и свързаните с тях разходи към големи екосистемни категории: важен елемент от сегашния формат на РПД е изискваната разбивка в широкообхватни екосистемни категории на мерките за опазване и възстановяване, свързани с „Натура 2000“ и с екологосъобразната инфраструктура. Предложената екосистемна типология от 8 класа до голяма степен е основана на типологията MAES, която бе създадена като концептуална основа за общоевропейска оценка на екосистемите. На уебсайта на Европейската агенция за околна среда е налична за сваляне всеобхватна база данни, в която отделните видове и типове местообитания от значение за ЕС са разпределени в екосистемите по MAES⁹. Препоръчва се разпределянето на мерките и разходите към определени видове екосистеми по възможност да следва тази типология¹⁰.

Настоящ статус на местообитанията и видовете, предприети досега мерки за опазване и тяхното въздействие към настоящия момент, оставащи отрицателни въздействия и заплахи

Представете обобщен преглед на настоящия статус на видовете и местообитанията, за които са определени обектите по „Натура 2000“ (може да посочите препратки към съответни хиперлинкове, като например уеб приложението по член 17 от Директивата за местообитанията, разработено от Европейската агенция за околна среда — <https://bd.eionet.europa.eu/article17/reports2012/> или уеб приложението по член 12 от Директивата за птиците — <https://bd.eionet.europa.eu/article12/>). Представете кратко описание на вече предприетите мерки и тяхното въздействие.

Подходящи елементи за това резюме са налични по-специално от следните източници на информация:

- ✓ информация относно природозащитния статус, тенденции и благоприятни референтни стойности (въз основа на данни по членове 17 и 12, цели за опазване на национално или регионално равнище или на равнище обект);
- ✓ обща площ на местообитание/обща популация на даден вид (въз основа на данни по членове 17 и 12);

⁹ Връзки на видове и на типове местообитания с екосистемите по MAES <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/linkages-of-species-and-habitat#tab-european-data>

¹⁰ Например свързана с „Натура 2000“ мярка, насочена към запазването и възстановяването на видове, живеещи в овощни градини, се посочва в раздел „Други агроекологични системи (включително обработваеми земи)“.

✓ процент на покритие на местообитания/видове от мрежата от обекти по „Натура 2000“ (въз основа на данни по членове 17 и 12; базата данни на „Натура 2000“ и др.);

✓ основни отрицателни въздействия и заплахи, за които трябва да бъдат предприети мерки.

Необходими мерки за запазване или възстановяване на благоприятен природозащитен статус

Опишете всички мерки (както продължаване на съществуващи мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за запазване или възстановяване на благоприятен природозащитен статус на видовете и местообитанията, за които са определени обектите по „Натура 2000“. Доколкото е възможно, използвайте стойности в съответствие с благоприятните референтни стойности, посочени в най-новия доклад съгласно член 17 от Директивата за местообитанията.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за степенуване по приоритети на мерките.

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблиците в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За обекти по „Натура 2000“, във връзка с които необходимите мерки за запазване и възстановяване са установени в плановете за управление на обекта или в други съответни документи за планиране, се гарантира пълна съгласуваност между посочените в РПД приоритетни мерки и тези документи.

В таблиците в този раздел следва да направите ясно разграничение между мерки по член 6, параграф 1 (т.е. мерки, необходими за постигане на целите за опазване на равнище обект във връзка с типовете местообитания и видовете, за които са определени обектите, включително мерки за видове птици в SPA) и мерки за по-широкообхватна екологосъобразна инфраструктура.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва

разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати за целевите видове и типовете местообитания

Посочете очакваното въздействие от пълното изпълнение на изброените приоритетни мерки за целевото местообитание и вид, например като използвате параметри като обхват и площ на местообитанието, структури и функции, бъдещи перспективи (за типове местообитания) или обхват, размер на популацията, местообитание на вида и бъдещи перспективи (за видове).

Очаквани резултати: други ползи

Посочете очакваните резултати от пълното изпълнение на изброените приоритетни мерки, като отчетете всички допълнителни социално-икономически (работни места и растеж, отдих и туризъм, образование и др.) и екологични ползи (екосистемни услуги, смекчаване на последиците от изменението на климата и др.).

Д.2.10. Препратки към свързани с обекти мерки за запазване и възстановяване в рамките на „Натура 2000“ и извън нея

Представете списък с основни препратки (по възможност с хиперлинкове) в подкрепа на горепосочената информация относно актуалната ситуация, допълнителните нужди, степенуване по приоритети, прогнозите разходи и очакваните резултати.

Д.3. Допълнителни мерки за конкретни видове, които не са свързани със специфични екосистеми или местообитания

Д.3.1. Мерки и програми за конкретни видове, които не са посочени другаде

Забележка: този раздел е специално предвиден за определяне и изброяване на приоритетни мерки и свързаните с тях разходи за мерки за опазване на видове, обхващащи видове от значение за ЕС съгласно директивите на ЕС за птиците или за местообитанията, които са различни от мерките, свързани с „Натура 2000“ или със свързаната по-широкообхватна екологосъобразна инфраструктура. Възможните примери за мерки, които могат да бъдат посочени в този раздел, включват мерки за опазване на видовете, посочени в приложение IV към Директивата за местообитанията (например агроекологични програми или мерки за хомяка), всички хоризонтални мерки в селските райони, които са от полза за широко разпространени видове като полската чучулига или гургулицата, и др.

Настоящ статус на вида

Обобщете настоящия статус на съответния вид, който не е посочен на друго място в настоящата РПД (включително за видове, посочени в приложения IV и V към Директивата за местообитанията), и представете кратко описание на вече

предприетите мерки и тяхното въздействие. Подходящи елементи за това резюме са налични по-специално от следните източници на информация:

- ✓ *обща популация на даден вид (въз основа на данни по членове 17 и 12);*
- ✓ *информация относно природозащитния статус, тенденции и благоприятни референтни стойности (въз основа на данни по членове 17 и 12, цели за опазване на национално или регионално равнище или на равнище обект);*
- ✓ *основни отрицателни въздействия и заплахи, за които трябва да бъдат предприети мерки.*

Необходими мерки за запазване или възстановяване на благоприятен природозащитен статус

Опишете всички допълнителни мерки (както продължаване на съществуващи мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за запазване или възстановяване на благоприятен природозащитен статус на тези видове.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за степенуване по приоритети на мерките.

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблиците в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати за целевите видове

Посочете очакваното въздействие от пълното изпълнение на изброените приоритетни мерки за целевите видове по отношение на параметри като обхват на видовете, размер на популацията, местообитание на видовете или други подходящи параметри.

Очаквани резултати: други ползи

Посочете очакваните резултати от пълното изпълнение на изброените приоритетни мерки, като отчетете всички допълнителни социално-икономически (работни места и растеж, отдих и туризъм, образование и др.) и екологични ползи (екосистемни услуги, смекчаване на последиците от изменението на климата и др.).

Д.3.2. Превенция, смекчаване или компенсиране на щети, причинени от защитени видове

Забележка: този раздел е специално предвиден за изброяване на приоритетни мерки и свързаните с тях разходи, насочени към превенция, смекчаване и компенсиране на щети, причинени от видове, които са защитени съгласно директивите на ЕС за птиците и за местообитанията. Обичайните примери за мерки в този раздел включват мерки за превенция на щети, причинени от едри хищници, корморани, чапли и др., мерки за смекчаване или компенсиране на щети върху частна собственост, причинени от бобри, и др. В този раздел могат да бъдат представени както самите мерки, така и административните разходи за тях.

Настоящ статус по отношение на превенцията, смекчаването и компенсирането на щети

Обобщете настоящия статус по отношение на прилагането на мерки за превенция, смекчаване и компенсиране на щети, причинени от видове, които са защитени съгласно директивите на ЕС за птиците и за местообитанията. За всеки вид или за групите видове, които са обхванати от тези мерки, опишете накратко:

- ✓ основни отрицателни въздействия и заплахи, за които трябва да бъдат предприети мерки;
- ✓ основните предприети мерки и годишните разходи за тях;
- ✓ ефективността на предприетите мерки до този момент по отношение на превенция, смекчаване и компенсиране на щетите;
- ✓ въздействието на мерките върху природозащитния статус на вида/групата видове.

Необходими мерки

Опишете всички мерки (както продължаване на съществуващи мерки, така и нови мерки), които се очаква да бъдат необходими след 2020 г. за превенция, смекчаване и компенсиране на щети, причинени от защитени видове.

Степенуване по приоритети на мерките, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР

Приоритетни мерки са тези, които следва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР (2021—2027 г.). Ако е целесъобразно, обяснете критериите за

степенуване по приоритети на мерките.

Списък на приоритетните мерки, които трябва да бъдат изпълнени, и прогнозни разходи за тези мерки

В таблиците в този раздел следва да посочите всички приоритетни мерки, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на следващата МФР. Описанието на всяка от мерките следва да бъде достатъчно подробно, за да може да се разбере как са изчислени разходите. Когато са налични, в описанието на мярката следва да бъдат представени количествени цели.

За РПД, които обхващат множество административни региони, се препоръчва разбивка по региони, ако в рамките на следващата МФР се очаква използването на програми за финансиране от ЕС на регионално равнище.

Очаквани резултати за целевите видове

Посочете очакваното въздействие от пълното изпълнение на изброените приоритетни мерки за целевите видове по отношение на параметри като обхват на видовете, размер на популацията, местообитание на видовете или други подходящи параметри.

Очаквани резултати: други ползи

Посочете очакваните резултати от пълното изпълнение на изброените приоритетни мерки по отношение на социално-икономическо въздействие и приемане от страна на заинтересованите страни.

Д.3.3. Препратки към мерки за конкретни видове, които не са свързани със специфични екосистеми или местообитания

Представете списък с основни препратки (по възможност с хиперлинкове) в подкрепа на горепосочената информация относно актуалната ситуация, допълнителните нужди, степенуването по приоритети, прогнозите разходи и очакваните резултати.

Е. Допълнителна добавена стойност на приоритетните мерки

Посочете всички допълнителни ползи (които не са посочени другаде), които ще бъдат постигнати чрез пълното изпълнение на приоритетните мерки, определени в настоящата РПД (например за устойчив туризъм, заетост и други социално-икономически въздействия, екосистемни услуги, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, качество на въздуха и водите, превенция и управление на риска от бедствия, здраве, научни изследвания, образование, знания и насърчаване на сътрудничество (включително в трансграничен план). Ако е възможно, моля, посочете количествени стойности.

Препратки

Представете списък със съответни препратки (по възможност с хиперлинкове) в подкрепа на горепосочената информация относно допълнителните ползи (социално-икономически ползи, екосистемни услуги и др.) от пълното изпълнение на приоритетните мерки.

Осигуряване активно участие на заинтересованите страни и представители на управляващите органи в процеса на изпълнение на обществената поръчка. Подходът и методите за отчитане на мнението на заинтересованите страни и представителите на управляващите органи следва да бъдат подробно описани в офертите на участниците.

Работният език при изпълнение на настоящата поръчка е български, като Изпълнителят е длъжен да изготви и да представи за своя сметка всички документи на български език.

Възложителят придобива всички права на собственост и ползване върху резултатите, включително и на всички отделни части от тях (първични, междинни и крайни продукти).

Изпълнителят не може да използва резултатите или части от тях, без предварителното съгласие на Възложителя.

Изпълнителят няма право да разпространява информация, станала му известна в хода на изпълнение на поръчката, без санкцията на Възложителя.

3.3. Отчитане на извършената работа и приемане на изпълнението

Сроковете за внасяне на всички документи, материали и доклади от изпълнението на дейностите по настоящата обществена поръчка, тяхното съдържание и реда за приемането им са представени в таблицата по-долу:

Вид на документа	Съдържание	Срок за внасяне	Ред за приемане/ одобряване
Междинен доклад	Документът следва да съдържа информация за изпълнението на Дейности 1, 2 и 3 от обществената поръчка. Като приложение следва да е представен първи работен вариант на НПРД 2021-2027, както и документите, доказващи изпълнението на Дейност 3.	До 6 месеца от стартиране на договора	Възложителя, в срок до 20 работни дни

Финален доклад	Документът следва да съдържа информация за изпълнението на Дейност 4 от обществената поръчка. Като приложение следва да е представен финален вариант на НПРД 2021-2027	До 12 месеца от стартиране на договора	Възложителя, в срок до 20 работни дни
----------------	--	---	--

Всеки доклад следва да съдържа информация и за напредъка в изпълнение на оперативните индикатори, определени в Техническото предложение на Изпълнителя, като всички продукти, получени в резултат от изпълнението на обхванатите в доклада дейности, следва да бъдат представени под формата на приложения към доклада.

Всички документи, материали и доклади, изготвени в хода на изпълнение на обществената поръчка, се предоставят от Изпълнителя на хартиен и на електронен носител.

Възложителят определя комисия, която отговаря за приемане на изпълнението на договора.

Предаване на изпълнението на договора се документира с протокол за приемане и предаване на съответния доклад за изпълнение, който се подписва от представители на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ и ИЗПЪЛНИТЕЛЯ в два оригинални екземпляра. Одобрението на всеки един от докладите/документите по дейностите се извършва с Констативен протокол от упълномощени от Възложителя представители. Срокът за преглед, съгласуване/одобряване на изпълнението или даване на указания за корекции/допълнения от Възложителя за изпълнението на всеки един резултат, обективизиран със съответния доклад, изготвен от Изпълнителя, е до 20 (двадесет) работни дни, считано от датата на съответния приемо-предавателен протокол. Срокът за извършване на корекции/допълнения от Изпълнителя, съгласно дадените указания от Възложителя в съответния Констативен протокол е до 10 (десет) работни дни, считано от датата на получаване на Констативния протокол от Изпълнителя. Възложителят изпраща на Изпълнителя електронно констатациите/указанията за корекции/допълнения най-късно в първия работен ден, следващ датата на изготвянето. Докладите се считат за одобрени след подписване на съответен Констативен протокол.

3.4. Експертен състав

Участниците трябва да разполагат с екип от ключови експерти, които да отговарят на следните изисквания:

Ключов експерт 1 – Ръководител на екипа

Минимални изисквания

1) **Образование:** образователно-квалификационна степен минимум „бакалавър“, с придобита специалност в области на висшето образование: „Природни науки, математика и информатика“ или „Технически науки“ или „Аграрни науки и ветеринарна медицина“ или „Социални, стопански и правни науки“, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС №125 от 24.06.2002 г., или еквивалентна специалност (вкл. и за чуждестранни експерти и/или експерти, с придобита в чужбина специалност);

2) **Опит:**

А) професионален опит – минимум 5 (пет) години по специалността и

Б) специфичен опит в изпълнена поне 1 (една) дейност, в една или повече от следните области:

- Разработване/управление/изпълнение на национални и/или европейски стратегически документи/планове/програми в областта на околната среда/биоразнообразието.

Ключов експерт 2 – Видове и природни местообитания

Минимални изисквания

1. **Образование:** Образователно-квалификационна степен минимум „бакалавър“, с придобита специалност в областта на висшето образование, в професионални направления: „Биологически науки“ или „Горско стопанство“, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС №125 от 24.06.2002 г., или еквивалентна специалност (вкл. и за чуждестранни експерти и/или експерти, с придобита в чужбина специалност);

2. **Опит:**

А) професионален опит – минимум 3 години по специалността и

Б) специфичен опит в изпълнена поне 1 една дейност, в една или повече от следните области:

- Анализ на данни и информация за определяне на разпространението и/или оценка на природозащитното състояние на видове и/или природни местообитания по Директива за местообитанията и/или Директива за птиците и/или

- Разработване/управление/изпълнение на национални и/или европейски стратегически документи/планове/програми в областта на биоразнообразието.

Ключов експерт 3 – Организатор на срещи

Минимални изисквания

1. Образование: Образователно-квалификационна степен минимум „бакалавър“, с придобита специалност в области на висшето образование: „Природни науки, математика и информатика“ или „Технически науки“ или „Аграрни науки и ветеринарна медицина“ или „Социални, стопански и правни науки“, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, утвърден с ПМС №125 от 24.06.2002 г., или еквивалентна специалност (вкл. и за чуждестранни експерти и/или експерти, с придобита в чужбина специалност);

2. Опит:

А) професионален опит минимум 3 години по специалността и

Б) специфичен опит в изпълнена поне 1 (една) дейност за организиране и провеждане на обучения, работни срещи, кръгли маси, конференции.

Не се допуска едно и също лице да заема едновременно две експертни позиции.

В зависимост от конкретния подход и методология, описани в техническото предложение, Изпълнителят може да предвиди неключови експерти за изпълнение на поръчката.

4. Място за изпълнение на поръчката

Мястото за представяне на изготвените документи е сградата на ГД „ОПОС“, находяща се в гр. София, ул. „Уилям Гладстон“ № 67.

5. Срок за изпълнение на поръчката

Договорът за изпълнение на обществената поръчка влиза в сила от датата на регистрирането му в деловодната система на Възложителя.

На същата дата представител на Възложителя предава на Изпълнителя екземпляр от договора.

Предвижда се срокът за изпълнение на обществената поръчка да бъде **12 (дванадесет месеца)**.

6. Начин на плащане

Плащанията по договора са както следва:

Авансово плащане в размер на 40% от стойността на договора: В срок от 20 работни дни от влизане в сила на договора, след предоставяне на гаранция от изпълнителя, която обезпечава авансово предоставените средства и след предоставяне на оригинална данъчна фактура, съдържаща необходимите реквизити съгласно Закона за счетоводството (ЗСч);

Междинно плащане в размер до 40% от стойността на договора: В срок от 20 работни дни след представяне на възложителя на оригинална данъчна фактура, издадена въз основа на Констативен протокол за одобрение от възложителя на междинния доклад.

Финално плащане в размер на 20% от стойността на договора: В срок от 20 работни дни след представяне на възложителя на оригинална данъчна фактура, издадена въз основа на Констативен протокол за одобрение от възложителя на финалния доклад.

Необходимите финансови средства за изпълнението на настоящата поръчка се осигуряват в рамките на бюджетна линия № BG16M1OP002-6.002-0004 „Предоставяне на външна експертна и техническа помощ в подкрепа на управлението и изпълнението на ОПОС 2014-2020 г.“ в рамките на приоритетна ос 6 „Техническа помощ“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“